2026/1732

14.7.2026

SKLEP SVETA (EU) 2026/1732

z dne 1. julija 2026

o podpisu, v imenu Unije, in začasni uporabi Sporazuma v zvezi z Gibraltarjem med Evropsko unijo in Evropsko skupnostjo za atomsko energijo na eni strani ter Združenim kraljestvom Velika Britanija in Severna Irska na drugi strani

SVET EVROPSKE UNIJE JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije, zlasti člena 217 v povezavi s členom 218(5) in (7) ter členom 218(8), drugi pododstavek, Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

ob upoštevanju naslednjega:

(1) V resolucijah Generalne skupščine Združenih narodov o dekolonizaciji ozemlja Gibraltarja (v nadaljnjem besedilu: Gibraltar) je Gibraltar naveden kot „nesamoupravno ozemlje, ki ga upravlja Združeno kraljestvo Velika Britanija in Severna Irska“ ter se zanj uporablja poglavje XI Ustanovne listine Združenih narodov.

(2) V skladu s členom 774(3) Sporazuma o trgovini in sodelovanju med Evropsko unijo in Evropsko skupnostjo za atomsko energijo na eni strani ter Združenim kraljestvom Velika Britanija in Severna Irska na drugi strani ([1]) (v nadaljnjem besedilu: Sporazum o trgovini in sodelovanju) in v skladu z izjavo Evropskega sveta in Evropske komisije o ozemeljskem področju uporabe prihodnjih sporazumov, vključeno v zapisnik zasedanja Evropskega sveta z dne 25. novembra 2018, se Sporazum o trgovini in sodelovanju za Gibraltar ne uporablja in na zadevnem ozemlju nima nobenega učinka. Kot je predvideno v navedeni izjavi, „to ne izključuje možnosti ločenih sporazumov med Unijo in Združenim kraljestvom glede Gibraltarja“ ter „brez poseganja v pristojnosti Unije in ob polnem spoštovanju ozemeljske celovitosti njenih držav članic, kot jo zagotavlja člen 4(2) Pogodbe o Evropski uniji, bo za te ločene sporazume potrebno predhodno soglasje Kraljevine Španije“.

(3) Kraljevina Španija (v nadaljnjem besedilu: Španija) je 31. decembra 2020 izrazila željo, da Unija vzpostavi široko in uravnoteženo ureditev v zvezi z Gibraltarjem na podlagi političnega okvira, dogovorjenega med Španijo in Združenim kraljestvom Velika Britanija in Severna Irska (v nadaljnjem besedilu: Združeno kraljestvo) za sporazum o Gibraltarju.

(4) Svet je 5. oktobra 2021 pooblastil Komisijo za začetek pogajanj z Združenim kraljestvom o sporazumu v zvezi z Gibraltarjem.

(5) Pogajanja so se zaključila 12. decembra 2025. Na njihovi podlagi je bil sklenjen Sporazum v zvezi z Gibraltarjem med Evropsko unijo in Evropsko skupnostjo za atomsko energijo na eni strani ter Združenim kraljestvom Velika Britanija in Severna Irska na drugi strani (v nadaljnjem besedilu: Sporazum).

(6) Sporazum ali katera koli dejavnost ali ukrep, sprejet pri njegovi uporabi ali na njegovi podlagi, ne spreminja pravnega položaja Španije glede suverenosti in pristojnosti v zvezi z Gibraltarjem.

(7) Ker imajo organi Gibraltarja lokalni značaj in izvajajo izključno notranje pristojnosti, bi se moralo za vsako sodelovanje teh organov pri uporabi Sporazuma šteti, da poteka izključno v okviru notranjih pristojnosti Gibraltarja, razen če je posebej določeno drugače.

([1]) UL L 149, 30.4.2021, str. 10, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2021/689(1)/oj.

(8) Sporazum določa podlago za odstranitev vseh fizičnih ovir med Unijo in Gibraltarjem in spodbuja skupno blaginjo ter tesne in konstruktivne odnose v zvezi z Gibraltarjem in sosednjim območjem v Španiji, kar vključuje vzajemne pravice in obveznosti, skupne ukrepe in posebne postopke.

(9) Odstranitev fizičnih ovir med Unijo in Gibraltarjem ne posega v odgovornosti Španije glede njenih zunanjih meja na podlagi prava Unije.

(10) Komisija v skladu s členom 17(1) Pogodbe o Evropski uniji (PEU) zastopa Unijo in izraža stališča Unije, ki jih določi Svet v skladu s Pogodbama. Svet opravlja svojo funkcijo oblikovanja politike in usklajevanja, kot je določeno v členu 16(1) PEU, tako da določi stališča, ki se v imenu Unije zastopajo v Svetu za sodelovanje in specializiranih odborih, ustanovljenih s Sporazumom. Kadar so poleg tega Svet za sodelovanje ali specializirani odbori, ustanovljeni s Sporazumom, pozvani k sprejetju aktov s pravnim učinkom, se stališča, ki se v imenu Unije zastopajo v teh skupnih organih, oblikujejo v skladu s postopkom iz člena 218(9) Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU).

(11) Vsaka država članica bi morala imeti možnost, da pošlje enega predstavnika, ki kot del delegacije Unije spremlja predstavnika Komisije na sejah Sveta za sodelovanje in specializiranih odborov, ustanovljenih na podlagi Sporazuma.

(12) Evropski parlament se nemudoma in izčrpno obvesti, kot je določeno v členu 218(10) PDEU, da se mu omogoči izvrševanje vseh njegovih pristojnosti v skladu s Pogodbama.

(13) Španija lahko kot sosednja schengenska država, pristojna za izvajanje nadzora zunanje meje v pristanišču in na letališču v Gibraltarju, po oceni izvajanja drugega dela Sporazuma o pretoku oseb od Unije zahteva, da Sporazum odpove.

(14) Organi Španije bi morali biti pristojni organi v Uniji za namene uporabe s carino povezanih določb Sporazuma. V izjemnem primeru iz točke 2 Dodatka 1 k Prilogi 21 k Sporazumu, bi morali biti organi Portugalske republike pristojni organi v Uniji za namene uporabe s carino povezanih določb Sporazuma.

(15) Organi Španije bi morali zagotoviti oceno delovanja ustreznih dvostranskih upravnih dogovorov, ki bo del ocene Sveta za sodelovanje, ustanovljenega s Sporazumom o izvajanju drugega dela Sporazuma po štiriletnem obdobju.

(16) Za pravilno delovanje Sporazuma morata Španija in Združeno kraljestvo skleniti izvedbeni načrt in nekatere upravne dogovore. Če tega načrta in teh dogovorov ni, zadevnih delov Sporazuma ni mogoče uporabljati. Zato bi bilo treba določiti začasno prenehanje uporabe zadevnih delov Sporazuma za obdobje, v katerem Španija začasno prekine ali odpove izvedbeni načrt ali upravne dogovore. Da bi se spoštovale pristojnosti Sveta na podlagi Pogodb, bi morala Španija pred tako začasno prekinitvijo ali odpovedjo izvedbenega načrta ali kakršnih koli upravnih dogovorov vnaprej obvestiti Komisijo in Svet ter upoštevati izražena mnenja.

(17) Na podlagi člena 218(7) PDEU je primerno pooblastiti Komisijo, da odloča o stališčih, ki se v imenu Unije zastopajo v specializiranih odborih, ustanovljenih na podlagi Sporazuma, v zvezi z razširitvijo uporabe pravnih aktov Unije na Združeno kraljestvo v zvezi z Gibraltarjem, da se v čim večji meri zagotovi sočasna uporaba navedenih pravnih aktov v Uniji in Združenem kraljestvu v zvezi z Gibraltarjem.

(18) Prav tako je ustrezno na podlagi člena 218(7) PDEU pooblastiti Komisijo, da v imenu Unije odobri nekatere tehnične spremembe Sporazuma. Za druge sklepe, ki jih sprejmejo specializirani odbori, bi bilo treba stališča, ki se zastopajo v imenu Unije, določiti v skladu s postopkom iz člena 218(9) PDEU.

(19) Da bi Unija lahko sprejela hitre in učinkovite ukrepe za zaščito svojih interesov v skladu s Sporazumom in v skladu s pogoji, določenimi v ustreznih določbah Sporazuma, bi bilo treba na Komisijo prenesti pooblastilo, da sprejme izravnalne in popravne ukrepe ter odloči o ciljno usmerjeni začasni opustitvi posebnih obveznosti na podlagi Sporazuma ali katerega koli dopolnilnega sporazuma v primerih kršitev nekaterih določb Sporazuma ali neizpolnjevanja nekaterih pogojev, zlasti na področju pretoka oseb, preprečevanja pranja denarja in financiranja terorizma, državne pomoči, posrednega obdavčenja in trgovine z blagom ter cestnega prevoza. O začasnem prenehanju uporabe celotnega sporazuma ali njegovega dela ali katerega koli dopolnilnega sporazuma ali njegovega dela, ki presega ciljno usmerjeno začasno opustitev posebnih obveznosti, bi bilo treba odločiti v skladu s členom 218(9) PDEU.

(20) Glede na zelo poseben položaj Španije, ki je sosednja država članica in ima pomembno vlogo pri izvajanju Sporazuma, je ustrezno določiti, da se Komisija posvetuje s Španijo, preden sprejme sklepe iz tega sklepa in preden Svetu predloži ustrezne predloge.

(21) Kadar mora Unija ukrepati, da zagotovi skladnost s Sporazumom, mora biti tako ukrepanje v skladu z Pogodbama in ob upoštevanju meja pristojnosti, podeljenih posameznim institucijam Unije. Zato mora Komisija Združenemu kraljestvu zagotoviti informacije ali uradna obvestila, ki se zahtevajo v Sporazumu, razen kadar se Sporazum nanaša na druge specifične institucije, organe, urade in agencije Unije, ter se posvetovati z Združenim kraljestvom o specifičnih zadevah. Komisija tudi zastopa Unijo pred arbitražnim razsodiščem, kadar je spor predložen v arbitražo v skladu s Sporazumom.

(22) Glede na izjemno in edinstveno naravo Sporazuma, ki je podobno kot Sporazum o trgovini in sodelovanju posledica izstopa Združenega kraljestva iz Unije, se je Svet odločil, da izjemoma uporabi možnost, da Unija izvaja svojo zunanjo pristojnost glede Združenega kraljestva v zvezi z Gibraltarjem. Izvajanje pristojnosti Unije prek Sporazuma ne posega v ustrezne pristojnosti Unije in držav članic v zvezi s katerimi koli sedanjimi ali prihodnjimi pogajanji o mednarodnih sporazumih s katero koli drugo tretjo državo, njihovim podpisom ali sklepanjem ali v zvezi s katerimi koli prihodnjimi pogajanji o dopolnilnih sporazumih iz člena 4 Sporazuma, njihovim podpisom ali sklepanjem.

(23) Zato bi bilo treba Sporazum podpisati v imenu Unije, podati bi bilo treba skupno izjavo o razlagi kategorije oseb, ki potujejo z namenom opravljanja plačanega dela, kot je določeno v členu 41(2) Sporazuma, skupno politično izjavo o boju proti škodljivim davčnim režimom in skupno izjavo Evropske unije in Združenega kraljestva v zvezi s členom 152(1) Sporazuma, odobriti pa bi bilo treba besedilo izjave o dopolnitvi povezljivosti cestnega prometa v Gibraltarju, ki ga predlaga Komisija.

(24) Z odstranitvijo vseh fizičnih ovir za pretok oseb in pretok blaga med Unijo in Gibraltarjem bo Sporazum omejil motnje za posameznike, podjetja in druge deležnike, ki delujejo na tem območju, katere je povzročila popolna uvedba sistema vstopa/izstopa. Zato bi ga bilo treba začasno uporabljati do začetka njegove veljavnosti.

(25) Za podpis Sporazuma glede zadev, ki spadajo v okvir Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti za atomsko energijo, se uporabi ločen postopek –

SPREJEL NASLEDNJI SKLEP:

Člen 1

Odobri se podpis, v imenu Unije, Sporazuma v zvezi z Gibraltarjem med Evropsko unijo in Evropsko skupnostjo za atomsko energijo na eni strani ter Združenim kraljestvom Velika Britanija in Severna Irska na drugi strani ([2]) (v nadaljnjem besedilu: Sporazum) glede zadev, ki ne spadajo v okvir Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti za atomsko energijo, s pridržkom sklenitve navedenega sporazuma.

Člen 2

1. Komisija zastopa Unijo v Svetu za sodelovanje in specializiranih odborih, ustanovljenih na podlagi členov 22 in 23 Sporazuma.

2. Vsaka država članica, zlasti Španija, ima možnost, da pošlje enega predstavnika, ki kot del delegacije Unije spremlja predstavnika Komisije na sejah Sveta za sodelovanje in specializiranih odborov, ustanovljenih na podlagi Sporazuma.

3. Da bi Svet lahko v celoti opravljal funkcije oblikovanja politike, usklajevanja in odločanja v skladu s Pogodbama, zlasti z določitvijo stališč, ki se v imenu Unije zastopajo v Svetu za sodelovanje in specializiranih odborih, ustanovljenih na podlagi Sporazuma, Komisija zagotovi, da Svet prejme vse informacije in dokumente, povezane s katero koli sejo navedenih skupnih teles ali katerimi koli akti, ki naj bi se sprejeli po pisnem postopku, dovolj zgodaj pred to sejo ali uporabo pisnega postopka, v vsakem primeru pa najpozneje osem delovnih dni pred to sejo ali uporabo pisnega postopka.

Svet se tudi pravočasno obvesti o razpravah in izidu sej Sveta za sodelovanje in specializiranih odborov, ustanovljenih na podlagi Sporazuma, in uporabi pisnega postopka ter prejme osnutek zapisnika in vse dokumente v zvezi s takimi sejami ali uporabo pisnega postopka.

4. Komisija po potrebi obvesti Evropski parlament.

Člen 3

1. Stališče, ki se v imenu Unije zastopa v specializiranih odborih, ustanovljenih s členom 23(1) Sporazuma, glede sklepov teh odborov, s katerimi se uporaba pravnih aktov Unije preprosto razširi na Združeno kraljestvo v zvezi z Gibraltarjem, ob upoštevanju vseh potrebnih tehničnih prilagoditev, sprejme Komisija.

2. Stališča, ki se v imenu Unije zastopajo v specializiranih odborih, ustanovljenih s členom 23(1) Sporazuma, glede sklepov teh odborov o tehničnih spremembah Sporazuma na podlagi člena 75(3), člena 92(3), člena 123(2), člena 125(2), člena 154(3), člena 184(7), člena 257(5) ter člena 283(5), točki (a) in (d), Sporazuma, sprejme Komisija.

Člen 4

1. Komisija sprejme vsako odločitev Unije o sprejetju naslednjih ukrepov na podlagi Sporazuma v skladu s pogoji iz ustreznih določb Sporazuma:

(a) začasna opustitev izvajanja obveznosti v skladu s členom 67;

(b) uporaba izravnalnih ukrepov iz člena 198(6);

(c) uporaba popravnih ukrepov iz člena 209(3);

(d) uporaba zaščitnega postopka iz člena 249;

(e) začasna opustitev izvajanja obveznosti v skladu s členom 252(2) ali uporaba ukrepov iz člena 252(3);

(f) uporaba popravnih ukrepov iz člena 284.

([2]) Besedilo Sporazuma je objavljeno v UL L, 2026/1562, 14.7.2026, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2026/1562/oj.

2. Komisija pravočasno obvesti Svet o tem, da namerava sprejeti katerega koli izmed ukrepov iz odstavka 1, da se omogoči smotrna izmenjava mnenj v Svetu. Komisija v čim večji meri upošteva izražena mnenja. Komisija po potrebi obvesti tudi Evropski parlament.

3. Komisija lahko sprejme ukrepe za ponovno vzpostavitev pravic in obveznosti na podlagi Sporazuma, kot so obstajale pred sprejetjem ukrepov iz odstavka 1. Smiselno se uporablja odstavek 2.

Člen 5

Preden Komisija sprejme kakršno koli odločitev na podlagi tega sklepa in preden Svetu predloži kakršne koli predloge v zvezi s Sporazumom, se posvetuje s Španijo.

Člen 6

1. Španija vnaprej obvesti Svet in Komisijo o začasni prekinitvi ali odpovedi izvedbenega načrta iz člena 7 Sporazuma (v nadaljnjem besedilu: izvedbeni načrt) ali upravnih dogovorov iz členov 29, 33, 38, 55, 56, 251, 260 in 265 Sporazuma ter Protokola o koordinaciji sistemov socialne varnosti (v nadaljnjem besedilu: upravni dogovori), da se pred tako začasno prekinitvijo ali odpovedjo omogoči smotrna izmenjava mnenj v Svetu. Španija upošteva izražena mnenja.

2. Španija Svet in Komisijo obvesti o začasni prekinitvi ali odpovedi izvedbenega načrta ali upravnih dogovorov s strani Združenega kraljestva.

Člen 7

Izvajanje pristojnosti Unije prek Sporazuma ne posega v ustrezne pristojnosti Unije in držav članic v kakršnih koli tekočih ali prihodnjih pogajanjih o mednarodnih sporazumih s katero koli drugo tretjo državo, njihovim podpisom ali sklepanjem ali v zvezi s kakršnimi koli prihodnjimi pogajanji o dopolnilnih sporazumih iz člena 4 Sporazuma, njihovim podpisom ali sklepanjem.

Člen 8

1. Španija uradno obvesti Komisijo o dejstvu, da izvedbeni načrt in upravni dogovori veljajo in so bili v celoti izvedeni.

2. Pod pogojem, da je bil Sporazum podpisan in so izpolnjeni pogoji iz člena 336(2) Sporazuma, se Sporazum začasno uporablja od 15. julija 2026 do začetka njegove veljavnosti.

3. Unija Združeno kraljestvo v zvezi z Gibraltarjem uradno obvesti o izpolnitvi notranjih zahtev in dokončanju potrebnih notranjih postopkov Unije za začasno uporabo, pod pogojem, da jo je Združeno kraljestvo v zvezi z Gibraltarjem pred datumom iz odstavka 2 uradno obvestilo o izpolnitvi svojih notranjih zahtev in dokončanju potrebnih notranjih postopkov za začasno uporabo.

Člen 9

1. Odobrijo se naslednje izjave, priložene temu sklepu:

(a) skupna izjava o razlagi kategorije oseb, ki potujejo z namenom opravljanja plačanega dela, kot je določeno v členu 41(2) Sporazuma;

(b) skupna politična izjava o boju proti škodljivim davčnim režimom;

(c) skupna izjava Evropske unije in Združenega kraljestva v zvezi s členom 152(1) Sporazuma.

2. Svet odobri besedilo izjave o dopolnitvi povezljivosti cestnega prometa v Gibraltarju, ki ga predlaga Komisija.

3. Svet je seznanjen z izjavo Združenega kraljestva o zrcalnem sporazumu med pridruženimi schengenskimi državami in Združenim kraljestvom.

Člen 10

Ta sklep začne veljati na dan sprejetja.

V Bruslju, 1. julija 2026

Za Svet
predsednik
T. BYRNE

SKUPNA IZJAVA O RAZLAGI KATEGORIJE OSEB, KI POTUJEJO Z NAMENOM OPRAVLJANJA PLAČANEGA DELA, IZ ČLENA 41(2) SPORAZUMA

V želji, da se zagotovi enotna razlaga, se Unija in Združeno kraljestvo v zvezi z Gibraltarjem strinjata, da v Sporazumu kategorija oseb, ki opravljajo plačano delo, zajema osebe, ki vstopajo na ozemlje druge pogodbenice z namenom opravljanja plačanega dela ali pridobitne dejavnosti kot zaposlene osebe ali ponudniki storitev.

Ta kategorija ne zajema:

(a) poslovnežev, tj. oseb, ki potujejo s poslovnimi nameni (ne da bi bile zaposlene v Uniji ali Združenem kraljestvu v zvezi z Gibraltarjem);

(b) športnikov ali umetnikov, ki svojo dejavnost opravljajo priložnostno;

(c) novinarjev, ki jih pošljejo mediji iz države njihovega prebivališča, in

(d) udeležencev usposabljanj znotraj podjetij.

Izvajanje te izjave spremlja Specializirani odbor za pretok oseb, ki lahko predlaga spremembe, če na podlagi izkušenj pogodbenic meni, da je to potrebno.

SKUPNA POLITIČNA IZJAVA O BOJU PROTI ŠKODLJIVIM DAVČNIM REŽIMOM

Evropska unija ([1]) in Združeno kraljestvo v zvezi z Gibraltarjem (v nadaljnjem besedilu: udeleženki) potrjujeta naslednjo skupno politično izjavo o boju proti škodljivim davčnim režimom.

Udeleženki ob upoštevanju splošnih načel poštene davčne konkurence potrjujeta svojo zavezanost boju proti škodljivim davčnim režimom, zlasti tistim, ki lahko omogočijo erozijo davčne osnove in preusmerjanje dobička v skladu z ukrepom 5 akcijskega načrta OECD za preprečevanje erozije davčne osnove in preusmerjanja dobička. V tem okviru udeleženki potrjujeta svojo zavezanost uporabi načel za boj proti škodljivim davčnim režimom v skladu s to skupno politično izjavo.

Škodljivi davčni režimi zajemajo režime obdavčitve podjetij, ki znatno vplivajo ali bi lahko znatno vplivali na kraj opravljanja poslovne dejavnosti podjetij, vključno z lokacijo skupin družb, v udeleženkah. Davčni režimi vključujejo zakone in druge predpise ter upravne prakse.

Če davčni režim izpolnjuje merilo dostopnosti glede uvedbe znatno nižje dejanske stopnje obdavčitve od stopenj, ki se na splošno uporabljajo v udeleženkah, vključno z ničelno obdavčitvijo, bi se moral šteti za potencialno škodljivega. Takšna stopnja obdavčitve lahko temelji na nominalni davčni stopnji, davčni osnovi ali drugem ustreznem dejavniku.

V zvezi s tem in ob upoštevanju pristopa, določenega na svetovni ravni, bi bilo treba pri ocenjevanju, ali je režim obdavčitve podjetij škodljiv, upoštevati, ali je izpolnjen eden ali več naslednjih ključnih dejavnikov:

(a) ugodnosti so ločene od domačega gospodarstva, tako da ne vplivajo na nacionalno davčno osnovo, oziroma se dodelijo samo nerezidentom;

(b) režim, na podlagi katerega se dodeljujejo ugodnosti, ne zahteva znatne gospodarske dejavnosti in znatne gospodarske prisotnosti v udeleženki, ki ponuja takšne davčne ugodnosti;

(c) pravila za določanje dobička v zvezi z dejavnostmi znotraj multinacionalne skupine družb odstopajo od mednarodno sprejetih načel, zlasti pravil, dogovorjenih v okviru OECD;

(d) davčni režim ni pregleden, vključno s primeri, v katerih so pravne določbe na upravni ravni sproščene na nepregleden način, ali če ni učinkovite izmenjave informacij v zvezi z režimom.

Udeleženki lahko vzpostavita vsakoletni dialog za razpravo o vprašanjih, povezanih z uporabo teh načel.

([1]) V zavezah iz te izjave se sklicevanja na udeleženki za Evropsko unijo razumejo kot sklicevanja na Evropsko unijo, njene države članice ali Evropsko unijo in njene države članice, kot je ustrezno.

SKUPNA IZJAVA EVROPSKE UNIJE IN ZDRUŽENEGA KRALJESTVA V ZVEZI S ČLENOM 152(1) SPORAZUMA

Pogodbenici potrjujeta, da določbe o medsebojni pomoči iz poglavja 6, naslov V, drugi del, ustrezne instrumente Sveta Evrope, kot so navedeni v členu 152(1), dopolnjujejo samo, če se ti instrumenti Sveta Evrope uporabljajo za državo članico ali Združeno kraljestvo v zvezi z Gibraltarjem. Pogodbenici potrjujeta medsebojno razumevanje, da se navedeni instrumenti Sveta Evrope kljub sklicem nanje ne uporabljajo za državo članico ali Združeno kraljestvo v zvezi z Gibraltarjem, če ta država navedenih instrumentov Sveta Evrope ni ratificirala.